

HU

HU

HU

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 9.4.2008
COM(2008) 180 végleges

2008/0070 (COD)

Javaslat:

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS AJÁNLÁSA

az Európai szakoktatási és szakképzési kreditrendszer (ECVET) létrehozásáról

**[SEC(2008) 442
SEC(2008) 443]**

(előterjesztő: a Bizottság)

INDOKOLÁS

1. A javaslat háttere

A javaslat indokai és célkitűzései

A polgárok tudásának, készségeinek és kompetenciájának folyamatos megújítása iránti igény elengedhetetlen az EU versenyképessége és szociális kohéziója szempontjából – a szakoktatásnak és szakképzésnek pedig e tekintetben kulcsfontosságú szerepe van. A kérdés összetettsége, illetve a különböző szolgáltatók/hatóságok, illetve a különböző nemzeti rendszerek közötti együttműködés hiánya azonban csökkenti hatását. A korlátok akadályozzák az egyes polgárok hozzáférését az oktatáshoz és a képzéshez, és a különböző tanulmányaik során szerzett eredményeik kombinálását és összegyűjtését. Megnehezítik a polgárok számára az európai szakoktatási és szakképzési térségen, illetve a munkaerőpiacon belüli mozgást és a valódi, határok nélküli egész életen át tartó tanulást.

Az Európai Tanács lisszaboni ülésén 2000-ben arra a következtetésre jutott, hogy a képesítések átláthatósága és az egész életen át tartó tanulás kell, hogy legyen a két fő összetevője azoknak az erőfeszítéseknek, hogy Európa oktatási és képzési rendszereit a tudásalapú társadalom követelményeihez és a foglalkoztatási szint és minőség emelésének igényéhez igazítsák.

A szakoktatás és szakképzés terén való megerősített európai együttműködésről (a koppenhágai folyamat) szóló 2002-es tanácsi állásfoglalás hangsúlyozta, hogy a szakoktatásra és szakképzésre vonatkozó kreditátviteli rendszernek tulajdonított prioritás volt az egyik olyan közös intézkedés, amely az átláthatóság, az összehasonlíthatóság, az átvihetőség és a kompetenciák és/vagy képesítések különböző országok közötti, különböző szinteken történő elismerésének elősegítéséhez szükséges.

A 2004-es maastrichti közleményben a szakoktatásért és szakképzésért felelős miniszterek, a Bizottság és az európai szociális partnerek megállapodtak abban, hogy prioritásként kezelik az Európai szakoktatási és szakképzési kreditrendszer (European Credit system for Vocational Education and Training, a továbbiakban: ECVET) kialakítását és végrehajtását. Ezt ugyanezek a résztvevők megerősítették a 2006-os helsinki közleményben¹, amely közös európai eszközök, pontosabban az ECVET továbbfejlesztésére szólít fel.

Ez az ECVET-ről szóló javaslat megfelel a fent leírt politikai megbízatásnak.

Általános háttér

Az egyik legfőbb akadály, amely a szakmai alap- és továbbképzés, illetve -oktatás részeként megvalósuló transznacionális mobilitás iránti érdeklődés felkeltésének útjában áll, a másik országban való tartózkodás során elért tanulmányi eredmények meghatározásával, érvényesítésével és elismerésével kapcsolatos nehézségekben rejlik. Az egész életen át tartó

¹ Maastrichti közlemény az európai együttműködés erősítésének jövőbeli prioritásairól a szakoktatás és szakképzés (vocational education and training, VET) területén, 2004. december 14. (http://ec.europa.eu/education/news/ip/docs/maastricht_com_en.pdf); Helsinki közlemény az európai együttműködés erősítésének jövőbeli prioritásairól a szakoktatás és szakképzés területén, 2006. december 5. (http://ec.europa.eu/education/policies/2010/doc/helsinkicom_en.pdf)

tanulás emellett egyre nagyobb mértékben van jelen a különböző országokban, számos formában, a formális, nemformális és informális tanulás szintjén.

Ezért lehetővé kell tenni az emberek számára, hogy tanulmányaikat addigi tanulmányi eredményeikre építve folytathassák akkor is, amikor egyik tanulási környezetből egy másikba, vagy egyik országból egy másikba lépnek át.

Az egyik legfontosabb kihívás az európai oktatási, szakoktatási és szakképzési, illetve képesítési rendszerek sokfélesége, sőt, töredezettsége. Számos, különböző illetékes intézménytől és szereplőtől származó képesítést kell számításba venni. Tevékenységük magában foglalhatja a képesítések, a tanulmányok értékelési és érvényesítési módszereinek meghatározását, képzési célok kitűzését, a tanulmányi eredmények tartalmának meghatározását és képzési programok végrehajtását. Szolgáltatók széles köre érintett: minisztériumok, hivatalok, foglalkoztatási ágazatok, vállalatok, szociális partnerek, kamarák, civil szervezetek stb. Bizonyos esetekben lehet, hogy a nemzeti hatóság akkreditálja vagy hatalmazza fel a képzési szolgáltatókat képesítés, pontok stb. kibocsátására, máskor pedig e funkció lehet regionális szintre vagy magukra a szolgáltatókra átruházva.

Az országok nemzeti keretszabályokban határozzák meg a képesítések szintjét, vagy valamifajta osztályozást e szintek számára. Előfordulhat, hogy e keretszabályok az oktatás szervezésére vagy a képzési ciklusokra összpontosítanak, de az is, hogy nem. A rendszertől függően továbbá képesítést lehet akár egyetlen hivatalos képzési programtípus során, vagy többféle tanulmányi folyamat útján is szerezni.

Egyes rendszerekben a képesítések odaítélése tanulmányi egységek összegyűjtésén alapszik, kreditpontokkal együtt (pl. Egyesült Királyság, Finnország, Svédország) vagy azok nélkül (Franciaország, Spanyolország). A kreditrendszerek olykor egy átfogóbb képesítési kereten belül értelmezendők (skót és walesi kredit- és képesítési keret) vagy konkrét képesítésekre vannak kialakítva (IFTS-rendszer Olaszországban). A különböző országokban továbbá számos módja van a tanulmányi egységek és pontok felhasználásának, ráadásul egyes országokban a tanulmányi eredményekért járó pontok kiosztására különböző gyakorlatok párhuzamosan léteznek.

A fent leírt különbségeket figyelembe véve közös egyezményekre és technikai elvekre van szükség a kölcsönös bizalom biztosítása érdekében és azért, hogy a transznacionális mobilitás jegyében megvalósulhasson a tanulmányi eredmények átvitele és elismerése.

A területen meglévő európai szintű rendelkezések

Az ECVET-re vonatkozó javaslat olyan európai kezdeményezések sorába illeszkedik, mint az Európai kreditátviteli és -gyűjtési rendszer (ECTS), az Europass², az európai mobilitásminőségi charta (EQCM), a nemformális és informális tanulás meghatározására és érvényesítésére vonatkozó európai elvek és az egész életen át tartó tanulás európai képesítési keretrendszere (EQF)³:

- az ECTS-t a diákok, képzésben résztvevők, önkéntesek, tanárok és oktatók Közösségen belüli mobilitásáról szóló 2001. július 10-i európai parlamenti és

² A képesítések és a szakmai alkalmasság átláthatóságának egységes közösségi kerete (Europass)

³ Az egész életen át tartó tanulás Európai Képesítési Keretrendszerének létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi ajánlásról szóló javaslat COM(2006) 479 végleges, Brüsszel, 2006.9.5.

tanácsi ajánlás⁴ mozdította elő. Az ECVET-nek kompatibilisnek kell lennie az ECTS-sel, átjárhatóvá téve a szakoktatást és szakképzést és a felsőoktatást.

- Az Europasst a képesítések és a szakmai alkalmasság átláthatóságának egységes közösségi keretéről (Europass) szóló, 2004. december 15-i 2241/2004/EK európai parlamenti és tanácsi határozata hozta létre.
- A nemformális és informális tanulás azonosítására és érvényesítésére vonatkozó európai elveket 2004-ben tanácsi következtetések⁵ formájában fektették le. Az ECVET végrehajtására ezen elvek figyelembevételével kerül majd sor.
- Az EQCM-et a Közösségen belüli, oktatási és képzési célú transznacionális mobilitásról: az európai mobilitásminőségi chartáról szóló, 2006. december 18-i európai parlamenti és tanácsi ajánlással⁶ fogadták el (európai mobilitásminőségi charta). Mellékletének 8. pontja szerint amennyiben magánszemélyek mobilitásáról van szó, „*segítséget kell nyújtani a résztvevőknek az elismerés és a hitelesítés megkönnyítése érdekében*” a tanulmányi eredmények vonatkozásában. Az ECVET célja, hogy támogassa a magánszemélyek mobilitásának a fenti ajánlásban előírt minőségét.
- Az EQF-et, az Európai Képesítési Keretrendszerrel szóló európai parlamenti és tanácsi ajánlás⁷ indította útjára 2008-ban, mint a nemzeti képesítési rendszerek, illetve a nemzetközi ágazati szervezetek által kifejlesztett képesítési rendszerek képesítési szintjeinek összehasonlítására szolgáló referenciaeszközt. Az ECVET kiegészíti az EQF-et és azzal közös elképzelésekre és elvekre épül. Sőt, az ECVET a képesítések referenciaszintjeként használja az EQF-et.

Összhang az Unió más politikáival és célkitűzéseivel

Az ECVET a szabályozott szakmák esetében nem alkalmazza a képesítéseknek a 2005. szeptember 7-i, 2005/36/EK irányelvben⁸ biztosított kölcsönös elismerését, mivel az ECVET nem annak az eszköze, hogy a migráns személynek – az egyik tagállamban megszerzett képesítései elismerése révén – azzal a céllal biztosítson jogot, hogy egy másik tagállamban szabályozott szakmát gyakorolhasson. Ilyen esetben kizárólag az irányelv ír elő jogilag kötelező erejű kötelezettségeket a tagállamok hatóságainak.

2. Konzultáció az érdekelt felekkel és hatásvizsgálat

Szakértőkkel való konzultáció

A CEDEFOP (Európai Szakképzés-fejlesztési Központ) (2005. évi) „*European approaches to credit (transfer) systems in VET – An assessment of the applicability of existing credit systems to a European credit transfer system for vocational education and training (ECVET)*” című jelentése (A VET kredit(átviteli) rendszereinek európai megközelítései – a meglévő kreditrendszerek az Európai szakoktatási és szakképzési kreditátviteli rendszer (ECVET)

⁴ HL L 215., 2001.8.9.

⁵ 9600/04 EDUC 118 SOC 253, 2004. május 28.

⁶ HL L 394., 2006.12.30., 5. o.

⁷ HL [...]

⁸ HL L 255/22., 2005.9.30., 1. o.

létrehozásához való felhasználhatóságának felmérése) jelentős mértékben a kreditrendszerek vonatkozó nemzetközi eseteire és gyakorlatára épül. 2005-ben a Bizottság két tanulmányt finanszírozott, amelyek az ECVET-et a szakmai alapképzés terén meglévő európai mobilitás tükrében elemezték⁹. E két tanulmány arra a következtetésre jut, hogy az ECVET alapelveit a megkérdezett érdekelt felek pozitívan látták. Az ECVET-et úgy tekintik mint a szakoktatási és szakképzési rendszerek fejlődésének kulcsfontosságú eszközét annak érdekében, hogy azok jobban megfeleljenek az egyének igényeinek és a munkaerőpiac követelményeinek. A tanulmányok hangsúlyozzák azonban, hogy az ECVET-et csak akkor lehet bevezetni és alkalmazni, ha azt kulturális és technikai szempontból egyaránt a nemzeti, regionális vagy ágazati környezethez igazítják. Megerősítik, hogy az ECVET-et anélkül lehet alkalmazni, hogy megkérdőjelezné a már meglévő szakmai alapképzési és -oktatási rendszert és a hitelesítés és képesítések alapvető elveit.

Végül a Bizottság a korábban a Leonardo da Vinci program keretében finanszírozott projektek eredményeiből is levonta a következtetéseket, melyek azt mutatták, hogy a tanulmányi egységeken alapuló megközelítés a megfelelő megoldás a tanulmányi eredmények átvitelére és összegyűjtésére azon személyek esetében, akik egyik tanulási környezetből egy másikba lépnek át.

Konzultáció az érdekelt felekkel (2006–2007)

Az Európai Bizottság 2006 novemberétől 2007 márciusáig egész Európára kiterjedő konzultációt folytatott az ECVET tervezetéről, amelyeket a Bizottság szolgálatainak "Európai szakoktatási és szakképzési kreditrendszer (ECVET) – A tanulási eredmények transzferének, összegyűjtésének és elismerésének rendszere Európában" című munkadokumentumára (SEC(2006) 1431) alapoztak. E dokumentum egy szakértő csoport 2003-ban induló munkáján alapult, amely az oktatás és képzés valamennyi fő területének (általános, felnőtt-, szakmai, felsőoktatás és -képzés) képviselőiből, valamint az állami hatóságok, a közszféra, a szociális partnerek és a CEDEFOP képviselőiből állt.

A konzultációs folyamat részeként az ECVET-tervezetet a konzultációs időszakban számos, a nemzeti hatóságok, szociális partnerek, ágazati testületek és mások által szervezett találkozón bemutatták és megvitatták. Ugyanebben az időszakban nyílt internetes konzultáció zajlott. A konzultációs folyamat eredményeit¹⁰ egy 2007. júniusi konferencián tárgyalták meg, Münchenben.

A konzultációs folyamat az ECVET széles körű támogatottságát bizonyította. A válaszadók többsége egyetértett abban, hogy szükség van a közös európai kreditrendszerre a szakoktatás és szakképzés területén. Támogatásukat azonban egy sor követelménytől és ajánlástól tették függővé, amelyeket e javaslat figyelembe vett.

Szakértői vélemények összegyűjtése és felhasználása

Az érintett tudományos/szakértői területek

A konzultációs folyamatot követően 2007-ben felállítottak egy szakértői csoportot, amelynek feladata, hogy megállapodjon új szakmai előírásokban, illetve egy sor alapvető

⁹ ECVET Reflector (<http://www.ecvet.net/c.php/ecvet/index.rsys>); ECVET Connexion (<http://www.ecvetconnexion.com/>)

¹⁰ http://ec.europa.eu/education/ecvt/results_en.html

meghatározásban, amelyek alátámasztják ezt az ajánlást. A CEDEFOP és az Európai Képzési Alapítvány aktívan hozzájárult a munkához, szorosan együttműködött a Bizottsággal, a külső szakértőkkel és a szakértői csoportokkal.

A kapott és felhasznált tanácsok összefoglalása

Lásd fent.

A szakértői tanácsok nyilvánosan hozzáférhetővé tételére felhasznált eszközök

Végül a szakértői csoport által jóváhagyott szakmai előírásokat egy dokumentum részeként átadták a szakképzési tanácsadó bizottságnak, amely 2007. december 13-i ülésén pozitív véleményt adott a javaslat főbb elemeiről.

Hatásvizsgálat

A hatásvizsgálat hangsúlyozza azt a hozzáadott értéket, amelyet az ECVET hordoz, Európa-szerte megkönnyítve az egész életen át tartó tanulást és csökkentve a mobilitás korlátait. Felvázolja a Bizottság által a kérdés megválaszolása során és az ECVET elindításának biztosítása érdekében számításba vett különböző lehetőségeket.

Amennyiben az Európai Unió egyáltalán nem lépne fel az ügyben, a jelenlegi nem kielégítő helyzet továbbra is fennállna, ami elfogadhatatlan volna az érdekelt felek számára, mivel a tanulmányi eredmények átvitele és elismerése útjában továbbra is ott állnának a fent említett akadályok; ráadásul a Bizottságnak adott egyértelmű megbízatásnak sem felelne meg.

Egy bizottsági közlemény nem vonná be a tagállamokat vagy az Európai Parlamentet annak elfogadásába, ennél fogva nem teremtené meg a működőképes ECVET létrehozásához és hatékony végrehajtásához szükséges politikai kötelezettségvállalást.

A Szerződés 150. cikke szerinti bizottsági ajánlásnak sem lenne a fenti lehetőségnél erősebb hatása, mivel nem vonná be a tagállamokat és az Európai Parlamentet a hivatalos elfogadásba, tehát ez sem teremtené meg az ECVET hatékony végrehajtásához szükséges politikai kötelezettségvállalást.

A Szerződés 149. és 150. cikke szerinti európai parlamenti és tanácsi határozat azon tagállamok esetében fogadna el elveket és kötelezettségeket, amelyek nemzeti rendszereiket összekötik az ECVET-tel. Az érdekelt felek (tagállamok, szociális partnerek, ágazatok és mások) elsőprő többsége szerint ugyanakkor az ECVET-nek önkéntesnek kell lennie.

A Szerződés 149. és 150. cikke szerinti európai parlamenti és tanácsi ajánlás azt rendelné el, hogy a tagállamok önkéntes alapon alkalmazzák az ECVET-et mint a tanulmányi eredmények átláthatóságának, összehasonlíthatóságának, átvitelének és összegyűjtésének megkönnyítésére szolgáló eszközt a különböző tanulási környezetek és országok között a határok nélküli egész életen át tartó tanulási térség létrehozása érdekében. A Bizottság szerint e lehetőség a legmegfelelőbb. Ez felel meg legjobban a tagállamok és az érdekelt felek elvárásainak és ez biztosítja a legjobb alapot a működőképes ECVET sikeres végrehajtásához és az európai dimenzió valódi hozzáadott értékének elérését.

A Bizottság hatásvizsgálati jelentése az intézmény honlapján található.

3. A javaslat jogi elemei

A javasolt intézkedés összefoglalása

A javasolt ajánlás azt rendelné el, hogy a tagállamok önkéntes alapon alkalmazzák az ECVET-et. Az ajánlás értelmében az ECVET olyan módszertani keretet adna, amely a képesítések tanulmányi egységekkel való leírását tenné lehetővé, az azokhoz rendelt pontokkal együtt, a tanulmányi eredmények átvitele és összegyűjtése érdekében. Az ECVET alapja a tanulmányi eredmények koherens és tartalmas egységeinek megtervezése, nem pedig a képesítések töredezettsége. Az ECVET-nek nem célja a képesítések, illetve a szakoktatás és szakképzés harmonizálása, és nem is írja azt elő; ezzel szemben célja az összehasonlíthatóság és a kompatibilitás fokozása. A javasolt ajánlás magában foglal két, egy glosszáriumot és az ECVET alapvető jellemzőit tartalmazó mellékletet.

Az ajánlás értelmében a tagállamoknak 2012-ig kellene végrehajtani az ECVET-et. A tagállamoknak az ECVET végrehajtása során ajánlott európai, nemzeti, regionális, helyi és ágazati szintű partnerségeket és hálózatokat kialakítani, illetve előmozdítani és alkalmazni a szakoktatás és szakképzés terén megvalósuló minőségbiztosítás elveit. A tagállamoknak hozzáférést kell biztosítaniuk az ECVET-tel kapcsolatos információkhoz és útmutatást az érdekelt felek és a magánszemélyek számára, biztosítva, hogy az illetékes hatóságok által kiállított valamennyi érintett képesítés és kapcsolódó Europass-dokumentumok egyértelmű információt tartalmazzanak az ECVET alkalmazásáról. Végül a tagállamoknak azt javasolják, hogy biztosítsák, hogy olyan együttműködési, nyomon követési és felülvizsgálati mechanizmusok működjenek, amelyek a meglévő eszközöket figyelembe veszik, a kezdeményezések országon belüli és országok közötti egységességét garantálva. A nemzeti felülvizsgálatok hozzájárulnak majd a Bizottság által szervezendő európai felülvizsgálathoz.

A javaslat felkéri a Bizottságot, hogy támogassa a tagállamokat a fenti feladatok elvégzésében, az ECVET felhasználói útmutató és eszközök kidolgozásában, egy kísérleti ECVET-felhasználói csoport összeállításában és az európai ECVET-hálózat kialakításában az ECVET végrehajtása során megvalósuló együttműködési folyamat minőségének és általános koherenciájának biztosítása érdekében. A Bizottság emellett nyomon követi az ajánlás nyomán megvalósuló tevékenységet azért, hogy adott esetben az ajánlás elfogadásától számított négy év múlva felülvizsgálatot végezessen.

Jogalap

A Szerződés 149. és 150. cikke

A szubszidiaritás elve

A javaslat célkitűzéseit a következő okok miatt lehet közösségi fellépéssel hatékonyabban megvalósítani:

- A javaslat közös eszközt, közös terminológiát, közös referenciákat és közös megközelítéseket, valamint egyezményeket ír elő az érintett szereplők együttműködéséhez. Ezeket a funkciókat nemzeti szintű intézkedések nem képesek betölteni.
- A kölcsönös bizalomhoz, az átláthatósághoz, a szakoktatás és szakképzés tanulmányi eredményei európai szintű érvényesítéséhez és átviteléhez kapcsolódó kihívásokkal valamennyi tagállam szembenéz, és azok nem oldhatók meg kizárólag nemzeti vagy ágazati szinten.

- Amennyiben a javasolt ajánlás tárgyát képező kérdésben mind a 27 tagállam szakoktatásban és szakképzésben érintett szereplői külön-külön és koordinálatlan módon, konkrét és egyedi fogalmak, elvek és szabályok felhasználásával tárgyalna kétoldalú megállapodásokról a többi tagállammal, az európai szinten rendkívül bonyolult és átláthatatlan rendszerhez vezetne.

Az arányosság elve

Az ajánlás illeszkedik az arányosság elvéhez, mivel nem helyettesíti vagy határozza meg a nemzeti képesítési rendszereket és/vagy képesítéseket, nem harmonizálja a szakoktatást és szakképzést és a képesítési rendszereket, továbbá az ajánlás végrehajtását a tagállamokra bízta. A már létező jelentéstételi rendszereket fogja felhasználni, így csökkentve minimálisra az adminisztratív terheket.

Az eszközök megválasztása

Európai parlamenti és tanácsi ajánlás

4. Költségvetési vonatkozások

A javaslat nincs hatással a Közösség költségvetésére.

5. További információk

Felülvizsgálati/módosító/megszüntetési záradék

A javaslat felülvizsgálati záradékot tartalmaz.

Európai Gazdasági Térség

A javasolt jogi aktus EGT-vonatkozású, ezért az egész Európai Gazdasági Térségben alkalmazni kell.

A javaslat részletes magyarázata

Az *ECVET célja* a transznacionális mobilitás, a szakoktatás és szakképzés terén az egész életen át tartó tanulás támogatása és előmozdítása. Míg az EQF közös viszonyítási keretrendszer létrehozására irányul, amely megfeleltetési eszközként szolgál a különböző képesítési rendszerek és szintjeik között, addig az ECVET olyan közös módszertani keretet ad, amely megkönnyíti a tanulmányi eredmények kreditpontjainak átvitelét az egyik képesítési rendszerből a másikba, vagy az egyik tanulási útról a másikra (ld. az indokolás mellékletében szereplő 1. ábra példáit). Hozzájárul a tanulási rendszerek átjárhatóságához, az önképzés és a szakoktatási és szakképzési rendszerek összeegyeztetőségéhez támogatva ezáltal a tanulókat képesítéshez vezető egyéni tanulási útjaik felépítéséhez. A végrehajtás a tagállamok és szereplők önkéntes részvételének elvén alapul.

Az ECVET módszertani kerete elveket és alapvető szakmai előírásokat tartalmaz, miáltal a képesítések tanulmányi egységei és hozzájuk rendelt ECVET-pontok segítségével kifejezhetőkké válnak (ld. a melléklet 2. ábráját) a kreditátvitel és -gyűjtés, valamint a partnerségek támogatása céljából. Az ECVET elveit és szakmai előírásait rugalmas, ám jól felépített használatra szánták. Azokat az ECVET felhasználói útmutatója tovább részletezi.

Egységalapú kreditrendszerként az ECVET hozzájárul az európai oktatási és képzési együttműködés fejlesztéséhez és kiterjesztéséhez. Mivel tanulmányi eredményekre épül, a javasolt egységalapú kreditrendszer kompatibilis valamennyi képesítési rendszerrel, tanulási környezettel és tanulási megközelítéssel. Az egységalapú megközelítés támogatja a rugalmas egyéni tanulási utakat, ahol a tanulók bizonyos idő alatt összegyűjthetik a szükséges tanulmányi egységeket különböző országokban, különböző tanulási módszerekkel ahhoz, hogy képesítést szerezzenek. Rugalmassága megkönnyíti a szakoktatásban és szakképzésben részt vevő tanulók mobilitási tapasztalatainak megszervezését, miközben elvei megőrzik minden képesítés általános koherenciáját és integritását, és segítenek elkerülni az érvényesítendő és elismerendő tanulmányi eredmények túlzott széttöredezését. Végül az egységalapú kreditrendszer közös struktúra és egyezmények létrehozásával lehetőséget teremt a szakoktatási és szakképzési képesítések közös hivatkozásainak kialakítására.

Az illetékes hatóságokat, szociális partnereket, ágazatokat és szolgáltatókat bevonó *ECVET-partnerségek és -hálózatok* alapvető fontosságúak az ECVET tesztelése, fejlesztése és széles körű megvalósítása szempontjából. A szakoktatási és szakképzési intézmények széles skálája számára jelentenek együttműködési lehetőséget. Olyan környezetet teremtenek, ahol kölcsönös bizalom alakítható ki és keretet biztosítanak az ECVET-kreditátvitel számára. E partnerségeket ECVET *egyetértési nyilatkozatok* útján kellene formálissá tenni. A *tanulmányi megállapodások* egyszerű, megfelelő és rendszerezett útmutatást adnak a kreditátviteli szabályok végrehajtásához és az egyéni tanulóra vonatkozó eljárásokhoz.

Az *ECVET-pontokat* képesítésekhez és tanulmányi egységekhez rendelik mint szükséges és kiegészítő információforrást. Ezeket a közös európai egyezmények alapján alakították ki, és az elért tanulmányi eredmények érthetőségének javításával megkönnyítik a tanuló által elért tanulmányi eredmények átvitelét és összegyűjtését.

Emellett azért, hogy ECVET-pontokat rendelnek a képesítéshez és az azt alkotó összetevőkhöz egyaránt, a tanulmányi eredmények kézzelfoghatóbbakká válnak. Így az ECVET-pontok információval szolgálnak a képesítés megszerzéséhez szükséges tanulmányi eredmények általános súlyával kapcsolatban, és lehetővé teszik minden egyes összetevő egység viszonylagos súlyának meghatározását. Megjelenítik a tanulmányi egységek megszerzését és az egységek összegyűjtését. Megjegyzendő, hogy az ECVET-pontokat csak az egy meghatározott képesítéshez kapcsolódó tanulmányi eredményeken belül lehet értelmezni, kivéve, ha a nemzeti, regionális vagy ágazati szabályok lehetővé teszik az ECVET-pontok más célú felhasználását. A megállapodás szerint 60 pontot rendelnek a formális teljes idős szakoktatásban és szakképzésben eltöltött egy év tanulmányi eredményeihez.

Az ECVET-rendszerben a *tanuló által megszerzett kredit* a tanuló által elért tanulmányi eredmény érvényességét fejezi ki a képesítés megszerzésére irányuló átvitel és összegyűjtés érdekében. E tanulmányi eredményeket úgy értékelik és érvényesítik, hogy a kreditek (tanulmányi egységek) átvihetők legyenek az egyik szakoktatási és szakképzési rendszerből egy másikba, vagy egy tanulási környezetből egy másikba. Az *ECVET* alkalmazható tekintet nélkül arra, hogy e képesítési rendszereknek van-e saját kreditrendszerük. Az ECVET végrehajtható bármely szakoktatási és szakképzési képesítés keretében bármely EQF-szinten. Bármely környezetben megszerzett tanulmányi eredményekre alkalmazható (példák a melléklet 3. ábrájában). Az *ECVET végfelhasználói* a tanulók. Az ECVET csak azután lesz hatékony, hogy az érdekelt illetékes nemzeti, regionális vagy ágazati szintű intézmények működőképessé tették. Ezen intézményeknek meg kell határozniuk a végrehajtás hatókörét és a megfelelő szinten formálissá kell tenniük a döntéseket. Ezek az intézmények felelősek

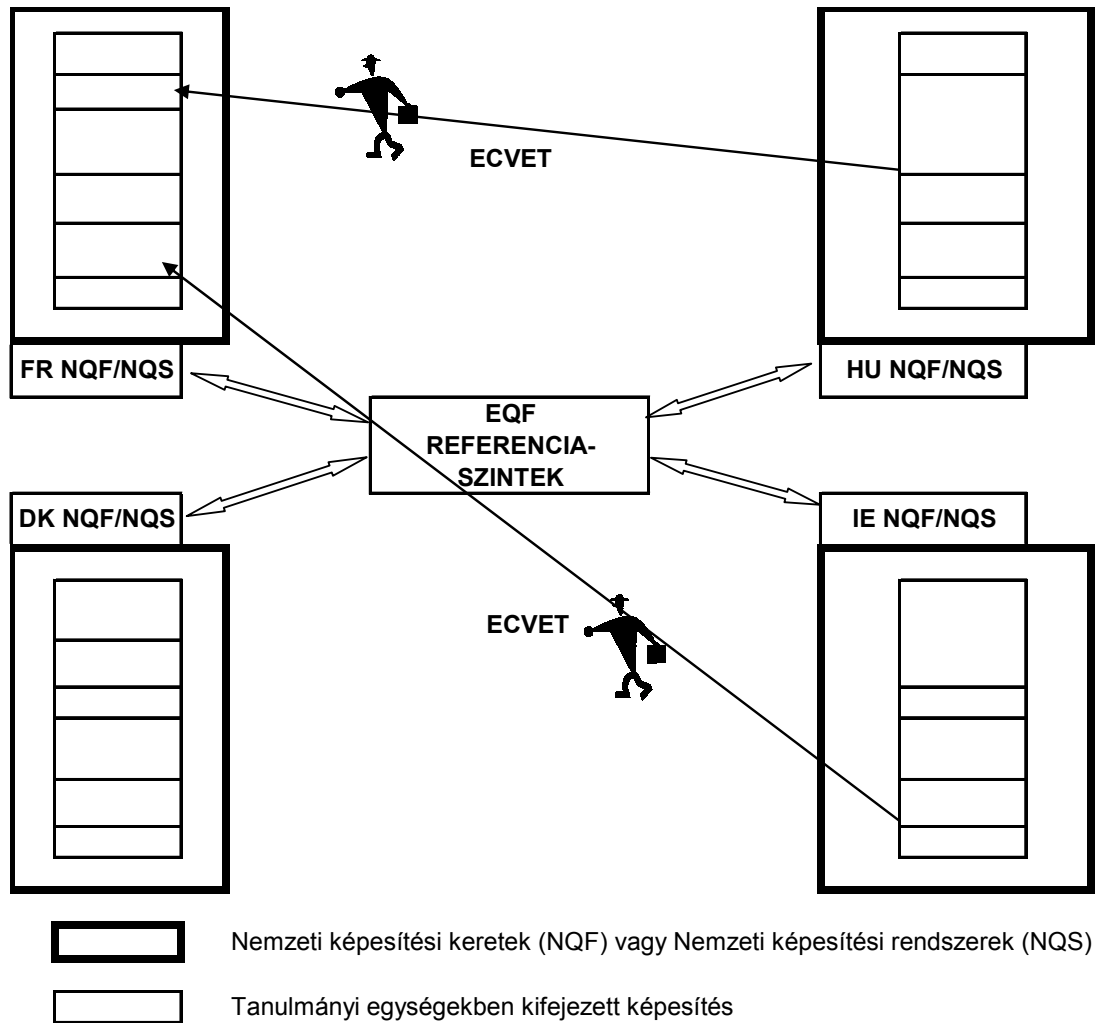
annak biztosításáért is, hogy az ECVET végrehajtása és alkalmazása megfeleljen a minőségbiztosítási szempontoknak.

A hatékony elismerési és kreditátviteli folyamatokhoz szükséges feltételek megteremtése érdekében, megteremtve ezáltal a különböző szereplők közötti kölcsönös bizalmat, valamennyi érintett szereplőnek a rendszer valamennyi szintjén el kell köteleznie magát a minőségbiztosítási szempontok mellett.

Az ECVET végrehajtásának folyamatosnak kell lennie, amihez az illetékes intézmények, hatóságok, a szociális partnerek, ágazatok és szolgáltatók hatékony és fenntartható kötelezettségvállalására van szükség, továbbá az európai, nemzeti és ágazati szintű kezdeményezések magas fokú összhangjára.

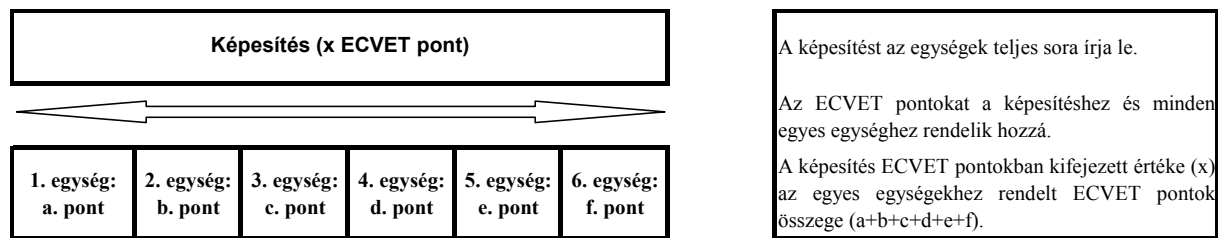
Az indokolás melléklete

1. ábra: Az EQF és az ECVET a tanulmányi eredmények átláthatóságért és átvihetőségéért (példa)

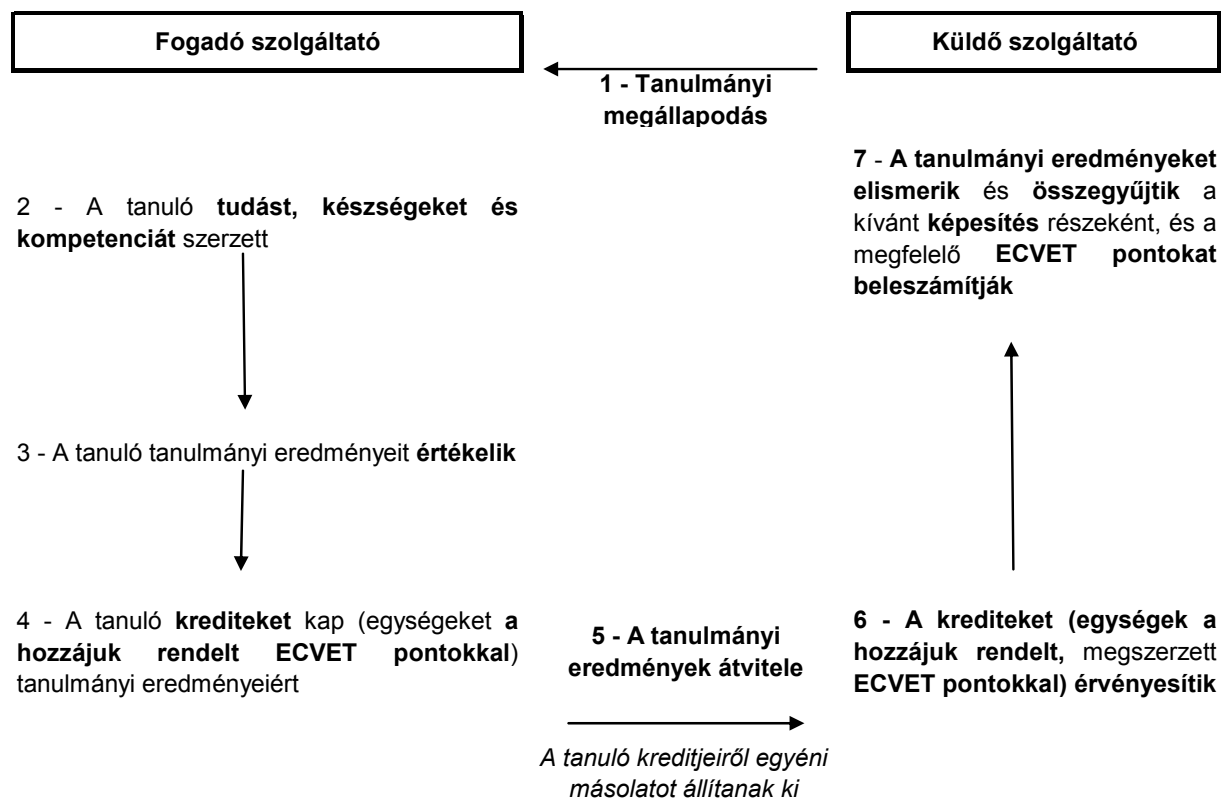
A fenti példában a tanuló képesítését Franciaországban (FR) szerezte úgy, hogy Magyarországról (HU) és Írországból (IE) átvitt tanulmányi eredményeket gyűjtött.

2. ábra: tanulmányi egységek és ECVET-pontok (példa)

3. ábra: Az ECVET alkalmazása a tanulmányi eredmények átviteléhez és összegyűjtéséhez

1. példa: az átvitt két partner (szakoktatási és szakképzési szolgáltató) szervezi, formális tanulási környezetben valamely mobilitási programban (pl. Leonardo da Vinci) részt vevő tanulók számára.

2. példa: a szakmai és élettapasztalatok (nemformális és informális tanulási környezet) során szerzett tanulmányi eredmények átvitele és érvényesítése olyan személy által, aki szakmai tapasztalattal rendelkezik és képesítést kíván szerezni.

A. környezet: szakmai és élettapasztalat
(nemformális és informális tanulási
környezet)

1 - A tanuló **tudást, készségeket** és **kompetenciát** szerez.

B. környezet: a képzés
megszerzésének útján

5 - A tanulmányi eredményeket elismerik és összegyűjtik a kívánt **képzés** részeként, és a megfelelő **ECVET** pontokat beleszámítják.

4 - A megszerzett **kreditet** (egységek a hozzájuk rendelt ECVET pontokkal) az e feladatra felhatalmazott illetékes intézmény **érvényesíti**.

3 - A tanuló az általa megszerzett és sikeresen értékelt tanulmányi eredményekért **krediteket** kap (**egységeket a hozzájuk rendelt ECVET pontokkal**).

2 - A tanuló tanulmányi eredményeit **értékelik**.

Javaslat:

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS AJÁNLÁSA

az Európai szakoktatási és szakképzési kreditrendszer (ECVET) létrehozásáról

(EGT vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 149. cikke (4) bekezdésére és 150. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára¹¹,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹²,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére¹³,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően¹⁴,

mivel:

- (1) A polgárok tudásának, készségeinek és kompetenciáinak fejlesztése és elismerése elengedhetetlen a személyes fejlődés, a Közösség versenyképessége, a foglalkoztatás és a szociális kohézió szempontjából. Ezért meg kell könnyíteni a munkavállalók és tanulók transznacionális mobilitását és hozzá kell járulni az európai munkaerőpiac kínálati és keresleti elvárásainak teljesítéséhez. A határok nélküli egész életen át tartó tanulásban való részvételt, a formális, nemformális és informális környezetben megszerzett egyéni tanulmányi eredmények átvitelét, elismerését és összegyűjtését tehát nemzeti és közösségi szinten is elő kell mozdítani és javítani kell.
- (2) Az Európai Tanács lisszaboni ülése 2000-ben arra a következtetésre jutott, hogy a képesítések fokozott átláthatósága az egyik legszükségesebb összetevő ahhoz, hogy a Közösségben az oktatási és képzési rendszerek a tudásalapú társadalom igényeihez alkalmazkodhassanak. A 2002-es barcelonai Európai Tanács hangsúlyozta az átláthatósági és elismerési módszerek javításának fontosságát a szakoktatás és szakképzés terén.
- (3) A megerősített európai együttműködésnek a szakoktatás és szakképzés területén való előmozdításáról szóló, 2002. december 19-i tanácsi állásfoglalás¹⁵ („a koppenhágai

¹¹ HL C , , . o.

¹² HL C , , . o.

¹³ HL C , , . o.

¹⁴ HL C 145., 2007.6.3., 5-9. o.

folyamat”), valamint a 2004-ben elfogadott „Oktatás és képzés 2010” munkaprogram végrehajtásáról szóló tanácsi és bizottsági közös jelentés¹⁶ hangsúlyozza a szakoktatás és szakképzés kreditátviteli rendszerének fontosságát.

- (4) A 2004. november 15-i a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott következtetések a szakoktatás és szakképzés (VET) területén való fokozott európai együttműködés jövőbeni prioritásairól szóló következtetései¹⁷ prioritást tulajdonítottak a szakoktatás és szakképzés európai kreditátviteli rendszere (ECVET) kialakításának és végrehajtásának azért, hogy lehetővé tegyék a tanulók számára, hogy a szakképzési rendszerek közötti mozgásuk során alapozhassanak tanulási útjaik során szerzett eredményeikre.
- (5) Ezen ajánlás célja, hogy létrehozza az Európai szakoktatási és szakképzési kreditrendszert (a továbbiakban: ECVET), amely a képesítést szerezni kívánó személyek tanulmányi eredményei átvitelének, elismerésének és összegyűjtésének megkönnyítését szolgálja. Ez javítja a polgárok tanulmányi eredményeinek tagállamokon belüli és azok közötti átláthatóságát és átvihetőségét az egész életen át tartó tanulás határok nélküli térségében.
- (6) Az ECVET-nek az ajánlás 2. mellékletében szereplő elveken és szakmai előírásokon kell alapulnia. Az ECVET-et emellett a szakoktatás és szakképzés minőségbiztosításáról szóló, 2004. májusi tanácsi következtetésekben¹⁸ előírt közös minőségbiztosítási alapelveknek, illetve az európai szakoktatási és szakképzési minőségbiztosítási referenciakeret létrehozásáról szóló ajánlásnak¹⁹ kell támogatnia.
- (7) Az ECVET valamennyi olyan tanulmányi eredményre alkalmazandó, amelyeket elvileg különféle oktatási és tanulási úton lehet megszerezni, majd átvinni és elismertetni. Ez az ajánlás tehát hozzájárul az egész életen át tartó tanulás előmozdításához és a munkavállalók és tanulók foglalkoztathatóságának, mobilitásának és társadalmi integrációjának növelésére irányuló átfogóbb célkitűzésekhez, az oktatási és képzési rendszerek korszerűsítéséhez, a rugalmas és egyénre szabott szakoktatási és szakképzési utak kialakításához, az oktatás, a képzés, a foglalkoztatás és az egyéni igények közötti kapcsolat megteremtéséhez, a formális, nemformális és informális tanulás összekötéséhez és az élet-, illetve szakmai tapasztalatok során szerzett tanulmányi eredmények elismeréséhez.
- (8) Az átlátható minőségbiztosítási elvek, a képesítésekért felelős intézmények, szakoktatási és szakképzési szolgáltatók és más illetékes szereplők közötti információcsere és partnerségek kialakítása segít a kölcsönös bizalom megteremtésében és támogatja az ajánlás végrehajtását.
- (9) Ez az ajánlás megkönnyíti a szakoktatásban és szakképzésben, illetve az Európai kreditátviteli és -gyűjtési rendszerben (ECTS) használatos kreditrendszerek kompatibilitását és összehasonlíthatóságát, mely utóbbit a felsőoktatási ágazatban

¹⁵ HL C 13., 2003.1.18., 2. o.

¹⁶ 6905/04 EDUC 43. dokumentum, 2004. március

¹⁷ 13832/04 EDUC 204. SOC 499. dokumentum, 2004. november

¹⁸ 9599/04 EDUC 117. SOC 252. dokumentum, 2004. május

¹⁹ HL o.

alkalmazzák, ezáltal pedig hozzájárul az oktatási és képzési szintek közötti jobb átjárhatósághoz, a nemzeti jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban.

- (10) A nemformális és informális tanulás eredményeinek érvényesítését a nemformális és informális tanulás meghatározására és érvényesítésére vonatkozó közös európai elvekről szóló, 2004. május 28-i tanácsi következtetésekkel²⁰ összhangban kell előmozdítani.
- (11) Ez az ajánlás kiegészíti az egész életen át tartó tanuláshoz tartozó Európai Képesítési Keretrendszer (EQF) létrehozásáról szóló, [...]i [...]i [...]i európai parlamenti és tanácsi ajánlást²¹, amely azt javasolja a tagállamoknak, hogy szoros kapcsolatot építsenek ki az EQF és a meglévő és jövőbeli európai felsőoktatási, szakoktatási és szakképzési kreditátviteli és -gyűjtési rendszerek között. Míg az EQF fő célja a megszerzett képesítések átláthatóságának, összehasonlíthatóságának és hordozhatóságának növelése, addig az ECVET a tanulmányi eredmények átvitelének, elismerésének és összegyűjtésének megkönnyítését szolgálja a képesítés megszerzéséhez vezető úton.
- (12) Ez az ajánlás figyelembe veszi a képesítések és a szakmai alkalmasság átláthatóságának egységes közösségi keretéről (Europass) szóló, 2004. december 15-i 2241/2004/EK európai parlamenti és tanácsi határozatot²², valamint a Közösségen belüli, oktatási és képzési célú transznacionális mobilitásról: az európai mobilitásminőségi chartáról szóló, 2006. december 18-i 2006/961/EK európai parlamenti és tanácsi ajánlást²³.
- (13) Ez az ajánlás nem sértheti a szakmai képesítések elismeréséről szóló, 2005. szeptember 7-i 2005/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet²⁴, amely mind a megfelelő nemzeti hatóságnak, mind a migráns személynek jogokat biztosít és kötelezettségeket ír elő. Az ECVET alkalmazása nincs hatással a munkaerőpiacra való bejutásra abban az esetben, ha a szakmai képesítéseket a 2005/36/EK irányelvvel összhangban elismerték.
- (14) Mivel ezen ajánlás célját – vagyis az együttműködés megkönnyítését és a kommunikáció és az átláthatóság fokozását a mobilitás és az egész életen át tartó tanulás előmozdítása érdekében – a tagállamok nem tudják kielégítően elérni, és ezért hordrejénél fogva inkább közösségi szintű fellépést igényel, az ajánlás összhangban van a szubszidiaritásnak a Szerződés 5. cikkében említett elvével. Az ugyanebben a cikkben említett arányosság elvével összhangban e jelentés nem lépi túl a célkitűzések eléréséhez szükséges mértéket, mivel nem helyettesít vagy határoz meg nemzeti képesítési rendszereket és/vagy képesítéseket és/vagy nemzeti kreditrendszereket, nem ír le meghatározott tanulmányi eredményeket vagy egyéni kompetenciákat és nem célja, vagy nem írja elő képesítési rendszerek töredezettségét vagy harmonizálását,

²⁰ 9600/04 EDUC 118 SOC 253. dokumentum

²¹ HL o.

²² HL L 390., 2004.12.31., 6. o.

²³ HL L 394., 2006.12.30., 5. o.

²⁴ HL L 255., 2005.9.30., 22. o. A legutóbb a 2006/100/EK tanácsi irányelvvel (HL L 363., 2006.12.20., 141. o.) módosított irányelv.

AJÁNLJA A TAGÁLLAMOKNAK, HOGY

1. mozdítsák elő az 1. és 2. mellékletben leírt európai szakoktatási és szakképzési kreditrendszer (European Credit system for Vocational Education and Training, a továbbiakban: ECVET) a transznacionális mobilitás megkönnyítése érdekében a szakoktatás, szakképzés és a határok nélküli egész életen át tartó tanulás érdekében;
2. 2012-től alkalmazzák az ECVET-et elsősorban a szakoktatási és szakképzési képesítések területén való fokozatos alkalmazására vonatkozó intézkedések elfogadásával, a nemzeti jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban, a tanulók által a formális, nemformális és informális tanulási környezetben elért tanulmányi eredmények átvitele, elismerése és összegyűjtése érdekében;
3. illetékes intézmények, hatóságok, szociális partnerek, ágazatok és szakoktatási és szakképzési szolgáltatók bevonásával támogassák nemzeti és európai partnerségek és hálózatok létrejöttét, amelyek az ECVET kikísérletezésével, végrehajtásával és népszerűsítésével foglalkoznak;
4. biztosítsák, hogy a szakoktatás és szakképzés területén érdekelt felek és a tanulók megkapják az ECVET használatához szükséges tájékoztatást és útmutatást. Garantálják továbbá, hogy az ECVET képesítésekre történő alkalmazását az illetékes hatóságok megfelelően nyilvánosságra hozzák, és hogy az illetékes hatóságok által kiállított kapcsolódó Europass-dokumentumok expliciten tartalmazzák a vonatkozó információkat;
5. az ECVET használata során alkalmazzák a minőségbiztosítási elveket, elsősorban a tanulmányi eredmények értékelése, érvényesítése és elismerése tekintetében;
6. biztosítsák, hogy a megfelelő szinteken működőképes együttműködési és nyomon követési mechanizmusok vannak érvényben, az egyes tagállamok jogszabályaival, struktúráival és előírásaival összhangban az ECVET végrehajtására irányuló kezdeményezések minőségének, átláthatóságának és egységességének szavatolása érdekében.

TÁMOGATJA A BIZOTTSÁG AZON SZÁNDÉKÁT, HOGY

1. támogassa a tagállamokat az 1–6. pontban felsorolt feladatok végrehajtásában és az ECVET 2. mellékletben leírt elveinek és szakmai előírásainak alkalmazásában, elsősorban a tesztelés, az együttműködés, a kölcsönös tanulás, az ismeretterjesztés és tájékoztatási és konzultációs gyakorlatok elindításában az európai ECVET-hálózat segítségével;
2. a nemzeti és európai szakértőkkel és felhasználókkal együttműködésben hozzon létre egy felhasználói útmutatót és eszközöket, alakítsa ki az ECVET és a felsőoktatási ágazatban használatos ECTS közötti kompatibilitás fokozásához szükséges szakmai hátteret, és biztosítson rendszeres tájékoztatást az ECVET fejleményeiről;
3. az ajánlás elfogadásától számított egy éven belül hozzon létre egy ECVET felhasználói csoportot az illetékes szakoktatási és szakképzési szereplők, nemzeti illetékes és az európai ECVET-hálózatban részt vevő intézmények részvételével annak érdekében, hogy hozzájáruljon a felhasználói útmutató frissítéséhez és az

ECVET végrehajtására irányuló együttműködési folyamat minőségéhez és általános koherenciájához;

4. ellenőrizze és kövesse nyomon az intézkedéseket, elsősorban az iránymutatásul szolgáló anyagok frissítésével, és a tagállamokkal együttműködésben elvégzett intézkedés felmérését és értékelését követően az ajánlás elfogadása után négy évvel teygen jelentést az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a megszerzett tapasztalatokról és a jövőre levonandó következtetésekről, ideértve adott esetben az ajánlás esetleges felülvizsgálatát és kiigazítását.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*az Európai Parlament részéről
az elnök*

*a Tanács részéről
az elnök*

1. MELLÉKLET

Az ajánlás alkalmazásában a következő fogalommeghatározásokat kell használni:

- a) "Képesítés": egy értékelési és érvényesítési folyamat formális eredménye. Akkor adják ki, amikor az illetékes intézmény megállapítja, hogy az egyén adott normáknak megfelelő tanulmányi eredményt ért el;
- b) "Tanulmányi eredmények": tudás, készségek és kompetencia szempontjából meghatározott megállapítások arra vonatkozóan, hogy a tanuló egy tanulási folyamat befejezésekor mit tud, ért és képes elvégezni;
- c) "Tanulmányi egység": a képesítés egyik összetevője, amely tudás, készségek és kompetencia összefüggő sorából áll, értékelhető és érvényesíthető;
- d) "Tanulmányi kredit": a tanuló tanulmányi eredménye, amely értékelhető és képesítés megszerzése céljából összegyűjthető vagy átvihető más tanulási programokra vagy képesítésekre;
- e) "Illetékes intézmény": a résztvevő országok szabályai és gyakorlata értelmében a képesítések összeállításáért és kiadásáért, az egységek elismeréséért vagy más, az ECVET-tel kapcsolatos funkcióért – pl. az ECVET-pontok hozzárendelése a képesítésekhez és egységekhez, a tanulmányi eredmények értékelése, érvényesítése és elismerése – felelős intézmény;
- f) "Tanulmányi eredmények értékelése": annak megállapítására szolgáló módszerek és folyamatok, hogy a tanuló valójában milyen mértékű tudást, készségeket és kompetenciát ért el;
- g) "Tanulmányi eredmények érvényesítése": annak megerősítésére szolgáló folyamat, hogy a tanuló által elért egyes értékelt tanulmányi eredmények megfelelnek olyan meghatározott eredményeknek, amelyek egy egység vagy képesítés megszerzéséhez szükségesek;
- h) "Tanulmányi eredmények elismerése": az egységek vagy képesítések megadásával elért tanulmányi eredmények hivatalos igazolásának folyamata;
- i) "ECVET-pontok": a tanulmányi eredmények általános súlyának, illetve a képesítéssel kapcsolatos egységek viszonylagos súlyának számszerű kifejezése.

2. MELLÉKLET

ECVET – elvek és szakmai előírások

Az Európai szakoktatási és szakképzési kreditrendszer célja, hogy képesítés szerzése érdekében – a mobilitás keretében – megkönnyítse a tanulmányi eredmények elismerését. Egy adott képesítésre történő alkalmazásának alapjául az alábbi elvek és szakmai előírások szolgálnak.

1. Tanulmányi egységek

A tanulmányi egység a képesítés egyik összetevője, amely az adott képesítéshez szükséges tudás, készségek és kompetencia egy részéből áll. Egy képesítés elvileg több egységet tartalmaz, és az egységek összességéből áll össze. Így a tanuló különböző országokban és (formális, nemformális és informális) környezetekben teljesített, szükséges egységek összegyűjtésével megszerezheti képesítését.

A képesítéssé összeálló egységeknek az alábbiaknak kell megfelelniük:

- a bennük tartalmazott tudásra, készségekre és kompetenciákra való hivatkozás által érthető és egyértelmű formában vannak leírva;
- a képesítés összességét tekintve koherens módon vannak felépítve és strukturálva;
- úgy vannak felépítve, hogy az egység által tartalmazott tanulmányi eredményeket különállóan lehessen értékelni és érvényesíteni.

Egy egység lehet egyetlen képesítésre speciálisan jellemző, vagy több képesítés közös egysége. Az egységet meghatározó elvárt tanulmányi eredményeket bárhol és bárhogyan meg lehet szerezni. Elvileg tehát az egység nem azonos egy formális tanulási program összetevőjével vagy egy képzési előírással.

A tanulmányi egységek jellemzőinek meghatározására és az adott képesítés megszerzéséhez szükséges egységek kombinálására és összegyűjtésére irányuló szabályokat és eljárásokat a nemzeti, regionális vagy ágazati szabályok szerint illetékes intézmények határozzák meg.

Az egység leírásának tartalmaznia kell az alábbiakat:

- az egység általános címe;
- a képesítés általános címe, amelyhez az egység tartozik;
- a képesítés az EQF szint szerinti és adott esetben az NQF szint szerinti hivatkozása a képesítéshez rendelt ECVET-kreditpontokkal;
- az egység által tartalmazott tanulmányi eredmények;
- e tanulmányi eredmények értékelési eljárásai és szempontjai;
- az egységhez rendelt ECVET-pontok;

- adott esetben az egység időbeli érvényessége.

2. A tanulmányi eredmények átvitele és összegyűjtése, ECVET-partnerségek

Az ECVET rendszerében az egy környezetben megszerzett tanulmányi egységeket értékelik, majd a sikeres értékelést követően viszik át másik környezetbe. A második környezetben az illetékes intézmény érvényesíti és a tanuló által megszerezni kívánt képesítés követelményeinek részeként elismeri azokat. Ezután a tanulmányi egységek a nemzeti, ágazati vagy regionális szabályokkal összhangban gyűjthetők a képesítés megszerzéséig. A tanulmányi egységek értékelési, érvényesítési, összegyűjtési és elismerési eljárásait és iránymutatásait az illetékes intézmények állítják össze.

Az ECVET-en alapuló és a formális tanulási környezetben elért tanulmányi eredményekre alkalmazott kreditátvitelt partnerségek és hálózatok létrehozásával kell megkönnyíteni, olyan illetékes intézmények bevonásával, amelyek saját környezetükben fel vannak hatalmazva a képesítések, egységek kiadására, vagy az elért tanulmányi eredményekért járó kreditek kiadására az átvitel és érvényesítés céljából.

A partnerségek létrehozásának céljai a következők:

- általános keret biztosítása az egyetértési nyilatkozatban lefektetett, partnerek közötti együttműködéshez és hálózatépítéshez, miáltal a kölcsönös bizalom légköre megteremtődik;
- a tanulók számára speciális kreditátviteli intézkedések megtervezésének segítése.

Az egyetértési nyilatkozatnak meg kell erősítenie, hogy a partnerek:

- elfogadják egymás illetékes intézményként betöltött státuszát;
- a kreditátvitel szempontjából kielégítőnek fogadják el egymás minőségbiztosítási, értékelési, érvényesítési és elismerési szempontjait és eljárásait;
- megállapodnak a partnerség működésének feltételeiben, így a célkitűzésekben, időtartamban és az egyetértési nyilatkozat felülvizsgálatával kapcsolatos intézkedésekben;
- megállapodnak az érintett képesítések összehasonlíthatóságában a kreditátvitel céljára, a referenciaszinteket az EQF segítségével állapítva meg;
- meghatároznak más szereplőket és illetékes intézményeket, amelyeket be lehet vonni az érintett folyamatba és funkcióikba.

Annak érdekében, hogy az ECVET-et a nemformális és informális tanulási környezetben vagy az egyetértési nyilatkozat keretén kívül elért tanulmányi eredményekre lehessen alkalmazni, a képesítések, egységek vagy kreditek kiadására felhatalmazott illetékes intézménynek eljárásokat és mechanizmusokat kell létrehoznia a szóban forgó tanulmányi eredmények azonosítására, érvényesítésére és a megfelelő egységek és a hozzájuk rendelt ECVET-pontok odaítélése révén történő elismerésére.

3. Tanulási megállapodás és egyéni eredményjegyzék

A két partnert és egy meghatározott, a mobilitást igénybe vevő tanulót érintő kreditátvitel alkalmazása esetén a két illetékes intézmény és a tanuló az egyetértési egyezmény keretében tanulmányi megállapodást köt. A megállapodás a következőkre tér ki:

- különbséget tesz az illetékes küldő és fogadó intézmény között²⁵;
- meghatározza a mobilitási időszak speciális feltételeit, pl. a tanuló személyazonosságát, a mobilitási időszak időtartamát, az elvárt tanulmányi eredményeket és a hozzájuk rendelt ECVET-pontokat.

A tanulmányi megállapodásnak ki kell kötnie, hogy ha a tanuló elérte az elvárt tanulmányi eredményeket, és azokat a fogadó intézmény pozitívan értékelte, a küldő intézmény érvényesítheti és elismerheti azokat a képesítés követelményeinek részeként, az illetékes intézmények által meghatározott szabályoknak és eljárásoknak megfelelően.

A partnerek közötti átvitel alkalmazható az informális és nemformális környezetben elért tanulmányi eredmények esetében. Az elért tanulmányi eredményekből származó kreditek átvitelének tehát három módja van:

- a fogadó intézmény értékeli az elért tanulmányi eredményeket és kreditet ad a tanulóknak. Az elért tanulmányi eredményeket és a megfelelő ECVET-pontokat a tanuló egyéni eredményjegyzékében tartják nyilván²⁶;
- a küldő intézmény a tanuló eredményeinek szakmai bizonyítékként érvényesíti a krediteket;
- a fogadó intézmény ezután elismeri az elért tanulmányi eredményeket. Az elismerés nyomán a tanuló a küldő intézmény rendszerének szabályai szerint megkapja az egységeket és a hozzájuk rendelt ECVET-pontokat.

Az illetékes küldő intézmény általi érvényesítés és elismerés a tanulmányi eredményeknek a fogadó intézmény általi sikeres értékelésétől függ, a jóváhagyott eljárásokkal és minőségbiztosítási szempontokkal összhangban.

4. ECVET-pontok

Az ECVET-pontok – számszerűen kifejezve – kiegészítő információval szolgálnak a képesítésekről és egységekről. Önmagukban, az általuk hivatkozott elért tanulmányi eredményektől függetlenül nincs értékük, és az egységek megszerzését és összegyűjtését fejezik ki. Az ECVET-pontok felhasználásának közös megközelítése érdekében létrejött egyezmény értelmében a teljes idős szakoktatásban és szakképzésben egy év alatt elért tanulmányi eredmény 60 pontot ér.

Az ECVET rendszerében a pontok odaítélése rendszerint két szakaszból áll: Az ECVET-pontokat először a képesítés egészéhez rendelik hozzá, majd annak egységeihez. Egy adott

²⁵ A küldő intézmény az, amely érvényesíti és elismeri a tanuló által elért tanulmányi eredményeket A fogadó intézmény az, amely az érintett tanulmányi eredményekhez szükséges képzést biztosítja és értékeli a tanulmányi eredményeket.

²⁶ Az egyéni eredményjegyzék a tanuló értékelt tanulmányi eredményeit, egységeit és ECVET-pontjait magában foglaló dokumentum.

képesítés esetében egy formális tanulási környezetet vesznek referenciául, és az egyezmény alapján a pontok teljes számát rendelik az adott képesítéshez. Ebből az összes pontból ECVET-pontokat rendelnek az egyes egységekhez azok képesítésen belüli súlyának megfelelően.

Azon képesítések esetében, ahol nem lehet formális tanulási útra hivatkozni, az ECVET-kreditpontokat becslés alapján lehet hozzárendelni, összehasonlítva más olyan képesítéssel, amelynek van formális hivatkozási alapja. A képesítések összehasonlíthatóságának megteremtése érdekében az illetékes intézményeknek a megfelelő EQF-, vagy lehetőség szerint NQF-szintre kell hivatkozniuk, vagy a kompetenciák vagy a szakmai területek vagy a tanulmányi eredmények hasonlóságára.

Egy tanulmányi egység viszonylagos súlyát a képesítésre tekintettel az alábbi szempontok vagy azok kombinációja alapján kell meghatározni:

- a tanulmányi eredmények relatív fontossága, amely a munkaerő-piaci részvétel, más képesítési szintekre történő előrelépés vagy a társadalmi integráció egységét alkotja;
- a tanulmányi eredményeknek az egységen belüli összetettsége, hatóköre és súlya;
- az egységhez szükséges tudás, készségek és kompetencia megszerzéséhez a tanuló által tett erőfeszítés nagysága.

A több képesítésbe beszámító egység ECVET-pontokban kifejezett relatív súlya a képesítésektől függően változhat.

Az ECVET-pontok hozzárendelése rendszerint a képesítések és egységek megtervezésének része. Azokat a képesítések megtervezéséért és fenntartásáért felelős, vagy kifejezetten erre a feladatra felhatalmazott illetékes intézmények hozzák létre. Olyan országokban, ahol már létezik nemzeti pontrendszer, az illetékes intézmények intézkednek a nemzeti kreditpontok ECVET-pontokra történő átszámításával kapcsolatban.

A képesítés vagy egy egység sikeres megszerzése maga után vonja az ahhoz hozzárendelt ECVET-pontok megadását, függetlenül az azok eléréséhez ténylegesen szükséges időtől.

Az egységátvitel rendszerint együtt jár a megfelelő ECVET-pontok átvitelével, így az átvitt tanulmányi eredmények elismerésébe is beleszámítanak. Szükség esetén az illetékes intézmény dönthet a figyelembe veendő ECVET-pontokról, amíg az e célra meghatározott szabályok és módszerek átláthatóak és a minőségbiztosítási elvek által alátámasztottak.

A nemformális és informális tanulás során szerzett bármely képesítés, amely esetében formális tanulási út áll rendelkezésre, valamint az annak megfelelő egységek, ugyanannyi ECVET-pontot érnek, mint a referencia, mivel ugyanazokat a tanulmányi eredményeket fogják elérni.